

חוברת תלמיד · קריאה והבנה · חט"ע (לכיתות י"ב)

יד מושטת: התנדבות שמתאימה לי

מה ההתנדבות נותנת דווקא לך, אמון שנבנה לאט, חמש שאלות לפני שנרשמים, והאם נכון לחייב התנדבות – צוללים בשלבים: מתחילים על פני המים ויורדים לעומק.

תאריך:

כיתה:

שם:

טקסט ושאלות

- 9 הטקסט: האם להכריח בני נוער להתנדב?
- 11 חלק א' – שחייה על פני השטח
- 12 חלק ב' – צלילה
- 14 חלק ג' – מעמקים
- 17 בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה
- 2 מהדורה למורה ומפתח תשובות

כלים לקריאה

- 5 דף האסטרטגיות
- 6 מפת הצלילה
- 7 סימניות לגזירה
- 8 כרטיסי מילים לקיפול

איך משתמשים?

א. מתחילים בדף האסטרטגיות ובמפת הצלילה. ב. קוראים את הטקסט ועוצרים בתחנת העצירה. ג. עונים על השאלות לפי העומק: פני המים, צלילה והמעמקים. ד. מסיימים בבדיקה עצמית ובכרטיס יציאה.

חט"ע

עובד גם בשחורלבן

ניסוח לבנים ולבנות

להדפסה

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות

מהדורה למורה – חט"ע. כאן מרוכז כל מה שצריך לפני השיעור: מטרות, מערך ל-45 דקות, גרסה קצרה, חיבור למודלים של חוסן, טיפים ומפתח תשובות. אפשר להסיר את הדפים האלה לפני צילום החוברת לתלמידים.

מטרות השיעור

- לאתר מידע גלוי בטקסט ובטבלה, ולהסיק ממנו מהי התנדבות ומה היא נותנת למתנדבים ולמתנדבות עצמם.
- לעקוב אחרי דמות שמשתנה (נדב) ולזהות את מבנה הטיעון: טענה, נימוקים, טענת נגד, הפרכה ומחברים לוגיים.
- לבחור התנדבות מתאימה בעזרת חמש שאלות, ולנסח עמדה מנומקת בשאלה אם נכון לחייב התנדבות, תוך חיבור למודלי החוסן.

גרסה קצרה – 10 דקות

קוראים יחד את הפסקאות 4-5 בסיפור על נדב ורקס (השאלה של אמא ושבווע 9) ושואלים: מה בנה את האמון? אחר כך מציגים את המשפט 'כן לחובה, לא לדיקטט', וכל תלמיד ותלמידה כותבים נימוק אחד בעד או נגד חובת התנדבות.

שאלת פתיחה לכיתה

האם יצא לכם פעם לעזור למישהו בלי שביקשו מכם ובלי לקבל שום דבר בחזרה? מה הרגשתם אחר כך, ומה בכל זאת קיבלתם?

חוסן ונתינה: גש"ר מאח"ד • עש"ן ד"ק • מעש"ה

מעש"ה מופיע בסיפור של נדב: מחויבות ('אני כאן איתך', כשנדב מגיע כל שבוע), עידוד לפעולה (משימה קטנה עכשיו, כמו חמש דקות של הקראה), שאלות שמפעילות חשיבה (מה עוזר לך? מה אפשר לנסות?) והבניית רצף (מה קרה, מה עכשיו ומה הלאה). כך עוזרים למי שמתקשה, אדם או חיה. ההתנדבות מזינה את ערוצי 'אמונה וערכים' ו'חברה' בגש"ר מאח"ד, כי היא נותנת תחושת משמעות ושייכות. כשמתנדב/ת מתאכזב/ת או מתלבט/ת אם לוותר, אפשר להיעזר בעש"ן ד"ק: עצור, שרירים (לכווץ אגרופים ולשחרר לאט), נשימה (נשימה איטית פנימה ונשימה ארוכה), דיבור עצמי (משפט מחזק) וקדימה (בוחרים צעד קטן אחד וממשיכים). מישוה לידכם (או אתם) מרגישה/ה שההתנדבות קשה מדי, כמו נדב מול הכלוב של רקס? מעש"ה: מ – מחויבות ("אני כאן איתך"), ע – עידוד לפעולה (צעד קטן אחד לשבוע הבא), ש – שאלות שמפעילות חשיבה ("מה הכי קשה לך שם? מה כן הצליח?"), ה – הבניית רצף (מה קרה, מה עכשיו, מה הלאה). וזכרו: נתינה היא גם ערוץ חוסן מגש"ר מאח"ד – אמונה וערכים, וחברה.

מהדורה למורה

מהדורה למורה - מערך ומפתח תשובות (המשך)

מערך שיעור - 45 דקות

דקות	שלב	מה קורה
5	פתיחה וחיבור אישי	שקופית הפתיחה (הנערה הצוללת עם הפנס) ושאלת הפתיחה: מתי עזרתם בלי לקבל דבר בחזרה, ומה בכל זאת קיבלתם? אוספים על הלוח מילים כמו ביטחון, חברים, שמחה.
10	טקסט 1: מה ההתנדבות נותנת דווקא לך	לפני הקריאה מציצים בכותרות הטבלה ומנבאים. קוראים ועוצרים בתחנת העצירה: מה ההבדל בין לעזור מדי פעם לבין להתנדב? עונים על שאלות פני המים ושאלה אחת מהטבלה, ומדגישים את כלל העקריות.
10	טקסט 2: רקס לא נותן לגעת	קוראים את הסיפור ועוצרים אחרי הפסקה השלישית: איפה נדב כמעט ויתר, ומה גרם לו להמשיך? בונים על הלוח את ציר הזמן מהמשמרת הראשונה עד שבוע 9, ומחברים את התחנות למעשה: מחויבות, עידוד לפעולה, שאלות, הבניית רצף.
10	טקסטים 3-4: חמש שאלות ושאלת החובה	בזוגות עוברים על חמש השאלות לפני שנרשמים (זמן, מרחק, דלק פנימי, יום היכרות, מותר להחליף), וכל תלמיד ותלמידה עונים לעצמם. אחר כך מזהים במאמר הטיעוני טענה, נימוק (אנלוגיית השחייה), טענת נגד (סתירה במונחים) והפרכה (תפריט רחב, יום ניסיון, החלפה).
7	חדר המשחקים ומשחק המסלול	נכון או לא נכון, השלמת מילות קישור (אבל / כי / לכן / וכך) ומיון 'התנדבות או לא בדיוק'. כל קבוצה משחקת במשחק המסלול של הרמה שלה ומסבירה בחירה אחת.
3	סיכום וכרטיס יציאה	סבב משפט אחד: 'כן לחובה, לא לדיקטט', מסכימים או לא? ממלאים כרטיס יציאה.

טיפים להנחיה

- לפני הקריאה מציצים בכותרות, בטבלה ובאיור ומנבאים. במהלך הקריאה עוצרים בתחנות העצירה ומסמנים מילים לא מוכרות. אחרי הקריאה מסכמים במשפט אחד, ואם יש זמן מחברים לטקסט אחר בחבילה.
- עובדים בשלושה עומקים קבועים. פני המים: מוצאים את התשובה כתובה בטקסט, ומבקשים להצביע על השורה. מתחת למים: קוראים בין השורות, למשל מה טל התכוונה או למה 'לפיכך'. המעמקים: עמדה וחיבור אישי, שבהם אין תשובה אחת נכונה. כדאי לשמור על הסדר הזה כדי שכולם יצליחו בשלב הראשון.
- מרחב בטוח: חלק מהתלמידים והתלמידות עשויים לחבר את רקס, שפגעו בו בבית הקודם, לחוויות אישיות. מקבלים כל שיתוף בעדינות, לא לוחצים לספר, וזוכרים שזו תמיכה ולא טיפול. כל דאגה או סימן מצוקה מפנים להיועצת. אפשר גם לפנות לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים. אין להציג התנדבות כחובה מוסרית שמביישת את מי שלא מתנדב/ת.

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

הכוונה לשאלה הפתוחה – חט"ע

מתווה לדוגמה: (1) טענה: מסגרת חובה עלולה לרוקן את החוויה, גם כשיש בחירה. (2) נימוק א': כשסופרים שעות, המטרה הופכת ל"לסמן וי". דוגמה קיצונית: תלמיד שמגיע לבית אבות רק כדי להחתיים נוכחות ומתעלם מהקשישים. (3) נימוק ב': יתרה מזו, מקבלי העזרה עלולים להרגיש שהם 'משימה' ולא אנשים. (4) הצגת פתרון הכותב (תפריט רחב, יום ניסיון, החלפה) והפרכה: אף על פי שהבחירה מרחיבה את האפשרויות, היא אינה מבטיחה רצון. (5) סיכום: לפיכך עדיף לעודד, לא לחייב, או לחייב רק מינימום עם ליווי. מעריכים שלושה מחברים לפחות, משלב רשמי ומבנה מלא.

מפתח תשובות למורה – חט"ע. שאלות פתוחות: תשובות אישיות. מחפשים תשובה שנשענת על הטקסט, מנומקת ומנוסחת במשפטים שלמים.

שאלה	תשובה
1	ב. לשכנע שכדאי לחייב התנדבות, בתנאי שנשמרת בחירה אמיתית איך ואיפה
2	ג. להציג טענת נגד, שהכותב יפריך בפסקה הבאה
3	1. לא נכון 2. נכון 3. לא נכון 4. נכון
5	„כן לחובה, לא לדיקטט..."
6	כן, שווה לחייב – אבל רק אם נותנים בחירה אמיתית ← טענה; ההתנדבות מלמדת שהזמן שלך יכול לשנות משהו למישהו אחר ← נימוק / ראייה; מסגרת חובה יוצרת את הדחיפה הראשונה ← נימוק / ראייה; התנדבות בכפייה היא סתירה במונחים ← טענת נגד; תלמיד שממלא 'שעות חובה' בעצבים עלול ללמוד להתנתק ← טענת נגד; אם מסגרת קטנה גורמת לזה לקרות לכולם, המחיר שלה שווה את זה ← מסקנה ✓
7	1-ב, 2-ד, 3-א, 4-ג
8	ב. חובה היא מסגרת שמשאירה בחירה; דיקטט הוא כפייה של מה ואיך, בלי בחירה
9	ג. מסקנה ותוצאה
10	א. אנלוגיה: כמו בשחייה, דחיפה ראשונית מובילה לגלות שמהו נעים ומועיל

כלים לקריאה

דף האסטרטגיות: איך קוראים לעומק?

אחרי הטקסט

מסכמים במשפט

מה הרעיון המרכזי – במילים שלי?

בוחנים בעין ביקורתית

האם הנימוקים משכנעים? מה חסר?

מחברים לחיים

איפה פגשתי משהו דומה? מה עמדת?

בזמן הטקסט

מסמנים בעיפרון

מילה לא מוכרת – עיגול. משפט חשוב – קו.

עוצרים בתחנות

מה קרה עד עכשיו? מה אני מנחש/ת שיקרה?

ממפים את הטיועון

טענה, נימוקים, טענת נגד, הפרכה ומסקנה. שימו לב למילות קישור.

לפני הטקסט

מציצים בכותרת ובתמונה

על מה הטקסט? מה כבר ידוע לי על הנושא?

קובעים מטרה

למה אני קורא/ת? למידע, להנאה, כדי לגבש דעה?

מזהים סוגה ומטרה

טור, כתבה, מאמר טיועון? מה הכותב/ת רוצה להשיג?

מקרא סימונים בעיפרון

מתחבר אליי

מפתיע אותי

לא הבנתי

משפט חשוב

מילה לא מוכרת

רשימת בדיקה לקורא/ת

- ☐ קראתי את הכותרת ושאלתי את עצמי על מה הטקסט
- ☐ קראתי את כל הטקסט עד הסוף
- ☐ סימנתי מילה שלא הבנתי
- ☐ קראתי שוב את מה שלא היה ברור

המטרה שלי בקריאה

למה אני קורא/ת את הטקסט הזה? מה הייתי רוצה לגלות?

כלים לקריאה

מפת הצלילה: סוג הטקסט ומילים חדשות

מפת הצלילה שלי

מעמקים

חושבים, מביעים דעה ויוצרים

צלילה

מסיקים, מקשרים ובודקים מילים ומבנה

שחייה על פני השטח

מוצאים מידע שכתוב בטקסט

סוג הטקסט: טקסט טיעוני

מה מאפיין את סוג הטקסט הזה? כתבו שני סימנים שתחפשו בקריאה:

לפני שצוללים

מה אני חושב/ת שיקרה בטקסט? (לפי הכותרת)

מילים חדשות

מילה	פירוש	משפט משלי
סתירה במונחים	צירוף של שני רעיונות שמבטלים זה את זה	
דיקטט	הוראה שנכפית מלמעלה בלי אפשרות לבחור	
לתת את הדעת	להתייחס ברצינות, לשקול	
הבחנה	הבדל דק שמזהים בין שני דברים	
מחמיצה	מפספסת, אינה רואה	

כלים לקריאה

סימניות לגזירה

גזרו לאורך הקו המקווקו ✂

המעמקים

מעבר לשורות

- האם הטיעון משכנע? למה?
- מה טענת הנגד החזקה ביותר?
- מה עמדת המנומקת?
- איך זה מתחבר לחברה שלנו?

השאלה שלי: 📝

יד מושטת: התנדבות שמתאימה לי
חט"ע 📖

צלילה

בין השורות

- מה תפקיד הפסקה בטקסט?
- איזה יחס לוגי יוצרת מילת הקישור?
- מה המטרה של הכותב/ת?
- מה פירוש הביטוי בהקשר?

השאלה שלי: 📝

יד מושטת: התנדבות שמתאימה לי
חט"ע 📖

פני המים

כתוב בטקסט

- מי? מה? איפה? מתי?
- איזה פרט מוכיח?
- מה קרה קודם ומה אחר כך?
- איפה זה כתוב?

השאלה שלי: 📝

יד מושטת: התנדבות שמתאימה לי
חט"ע 📖

כלים לקריאה

כרטיסי מילים לקיפול

גזרו כל כרטיס, קפלו לאורך הקו המנוקד שבאמצע – המילה מקדימה והפירוש מאחור. תרגלו בזוגות. ✂

צירוף של שני רעיונות שמבטלים זה את זה	סתירה במונחים
הוראה שנכפית מלמעלה בלי אפשרות לבחור	דיקטט
להתייחס ברצינות, לשקול	לתת את הדעת
הבדל דק שמזהים בין שני דברים	הבחנה
מפספסת, אינה רואה	מחמיצה
פתיחת רצף של נימוקים	ראשית
הוספה והעצמה של נימוק	יתרה מזו
ניגוד ומעבר לטענת הנגד	אולם

האם להכריח בני נוער להתנדב?

לפני הקריאה

סוג הטקסט: טקסט טיעוני. האם התנסיתם פעם במשהו שהתחלתם בלי חשק, ובסוף גיליתם שהוא חשוב לכם? כתבו בקצרה מה זה היה.

הניחוש שלי:

מילון קטן

סתירה במונחים

צירוף של שני רעיונות שמבטלים זה את זה

דיקטט

הוראה שנכפית מלמעלה בלי אפשרות לבחור

לתת את הדעת

להתייחס ברצינות, לשקול

הבחנה

הבדל דק שמזהים בין שני דברים

מחמיצה

מפספסת, אינה רואה

הערות שלי

1 השאלה הזו חוזרת כל שנה מחדש, בחדרי המורים ובשיחות סלון: האם בית הספר צריך לחייב כל תלמיד ותלמידה בהתנדבות קבועה, או שהחובה עצמה הורסת את הרעיון? מצד אחד, קשה לחלוק על ערכה של נתינה. מצד אחר, נתינה שנכפית מעוררת חשד מובן. עמדתי ברורה: כן, שווה לחייב – אבל רק אם נותנים בחירה אמיתית איך ואיפה להתנדב.

2 ראשית, יש להכיר בכוחה של ההתנדבות. היא מוציאה בני נוער מהבועה שלהם אל אנשים שמעולם לא היו פוגשים אחרת: קשישים, ילדים, בעלי חיים, שכונות אחרות. בגיל שבו העולם מסתובב סביב ציונים ורשתות חברתיות, ההתנדבות מלמדת שהזמן שלך יכול לשנות משהו למישהו אחר. זהו שיעור שאף מבחן אינו נותן, ומחקרים רבים מראים שצעירים שמתנדבים מדווחים על תחושת משמעות ושייכות.

3 יתרה מזו, יש גם נימוק מעשי. רוב בני הנוער פשוט לא יגיעו להתנדבות בכוחות עצמם – לא משום שאינם רוצים, אלא משום שאף פעם אין זמן. מסגרת חובה יוצרת את הדחיפה הראשונה. בדיוק כמו בשיעורי שחייה בבית הספר: רבים נכנסים למים בלי חשק, אולם אחרי שמתחילים, מגלים שהמים נעימים.

4 זאת ועוד, החובה היא גם עניין של הוגנות. כשההתנדבות נשארת רשות, נהנים ממנה בעיקר מי שכבר יש לידם מבוגר שדוחף, זמן פנוי או היכרות עם מקום מתאים. מסגרת אחת לכולם מבטיחה שגם מי שאיש לא היה פותח בפניו את הדלת יזכה בחוויה.

● **תחנת עצירה:** עצרו רגע: מה קרה עד כאן? מה לדעתכם יקרה עכשיו?

5 אולם יש לתת את הדעת לטענת הנגד, והיא רצינית: התנדבות בכפייה היא סתירה במונחים. אם מחייבים, זו כבר אינה נתינה מרצון אלא עבודת חובה. יתר על כן, תלמיד שממלא 'שעות חובה' בעצבים עלול ללמוד להתנתק דווקא ממקומות שהיו יכולים לגעת בו, ואף לפגוע באווירה אצל מי שמקבל את העזרה.

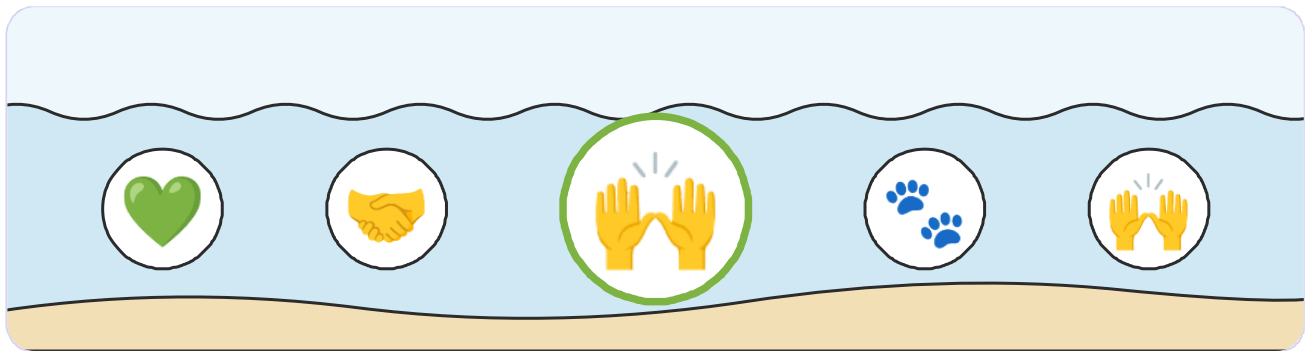

האם להכריח בני נוער להתנדב? (המשך)

6 אף על פי שיש בטענה זו מן האמת, היא מחמיצה הבחנה חשובה: הכפייה הבעייתית אינה ב'להתנדב' אלא ב'מה להתנדב'. כאשר בית הספר מציע תפריט רחב של אפשרויות, מאפשר יום ניסיון ומתיר החלפה, נשמרת הבחירה האישית בתוך המסגרת. הדחיפה נותרת, אך הבעלות על הבחירה נשארת בידי התלמיד – וכך גם הספקנים ביותר פוגשים רגע אחד של אמון אמיתי.

7 לפיכך, המסקנה ברורה: כן לחובה, לא לדיקטט. המטרה אינה לסמן וי על שעות, אלא שכל נער ונערה יחוו לפחות פעם אחת שמישהו היה זקוק להם באמת. אם מסגרת קטנה גורמת לזה לקרות לכולם, המחיר שלה שווה את זה.

שאלות לפי עומק • חט"ע

האם להכריח בני נוער להתנדב?

שם:

חלק א' – שחייה על פני השטח

בחלק הזה תחזרו לטקסט ותאתרו בו מידע מדויק.

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

1

מהי מטרתו העיקרית של המאמר?

- א. לתאר סוגים שונים של התנדבות
- ב. לשכנע שכדאי לחייב התנדבות, בתנאי שנשמרת בחירה אמיתית איך ואיפה
- ג. להוכיח שאסור לכפות על בני נוער דבר

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

2

מה תפקידה של הפסקה החמישית במבנה הטיועון?

- א. לסכם את עמדת הכותב
- ב. להוסיף נימוק בעד החובה
- ג. להציג טענת נגד, שהכותב יפריך בפסקה הבאה

בדיקת פרטים

פני המים • כתוב בטקסט

3

נכון או לא נכון? סמנו ✓ בטבלה

המשפט	✓ נכון	✗ לא נכון
הכותב תומך בחובת התנדבות בלי שום תנאי.	☐	☐
הכותב משווה את מסגרת החובה לשיעורי שחייה בבית הספר.	☐	☐
לדברי הכותב, רוב בני הנוער אינם מתנדבים משום שאינם רוצים.	☐	☐
הכותב מציע לאפשר יום ניסיון והחלפה של מקום ההתנדבות.	☐	☐

אוצר מילים בהקשר

פני המים • כתוב בטקסט

4

השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים

מחסן מילים: **דחיפה** **הוגנות** **בחירה** **ציונים**

1. מסגרת חובה יוצרת את ה_____ הראשונה.
2. החובה היא גם עניין של _____.
3. שווה לחייב – אבל רק אם נותנים _____ אמיתית איך ואיפה להתנדב.

שם:

האם להכריח בני נוער להתנדב? (המשך)

חלק ב' - צלילה

כעת נצלול למבנה הטיעון, למחברים ולאמצעים הרטוריים.

סימון בטקסט

צלילה • בין השורות

5

מסמנים בטקסט

- סמנו בצהוב את המשפט שבו מוצגת עמדת הכותב לראשונה.
- סמנו בירוק את שלושת האמצעים שמציע הכותב כדי לשמור על הבחירה האישית.
- סמנו בקו את משפט ההכרעה בסיום המאמר.

מיון וארגון

צלילה • בין השורות

6

מיינו את המשפטים מהמאמר לפי תפקידם בטיעון. (מיינו: סמנו ✓ בעמודה המתאימה)

הפריט	טענה	נימוק / ראיה	טענת נגד	מסקנה
כן, שווה לחייב – אבל רק אם נותנים בחירה אמיתית	☐	☐	☐	☐
ההתנדבות מלמדת שהזמן שלך יכול לשנות משהו למישהו אחר	☐	☐	☐	☐
מסגרת חובה יוצרת את הדחיפה הראשונה	☐	☐	☐	☐
התנדבות בכפייה היא סתירה במונחים	☐	☐	☐	☐
תלמיד שממלא 'שעות חובה' בעצבים עלול ללמוד להתנתק	☐	☐	☐	☐
אם מסגרת קטנה גורמת לזה לקרות לכולם, המחיר שלה שווה את זה	☐	☐	☐	☐

קישור מושגים

צלילה • בין השורות

7

מתחו קו בין המחבר לתפקידו הלוגי בטקסט

א. ניגוד ומעבר לטענת הנגד

1. ראשית

ב. פתיחת רצף של נימוקים

2. יתרה מזו

ג. ויתור: הודאה חלקית לפני הפרכה

3. אולם

ד. הוספה והעצמה של נימוק

4. אף על פי ש...

שם:

האם להכריח בני נוער להתנדב? (המשך)

משמעות ביטוי

צלילה • בין השורות

8

בסיום נכתב: 'כן לחובה, לא לדיקטט'. מה ההבדל בין 'חובה' לבין 'דיקטט', לפי המאמר?

א אין הבדל, אלה מילים נרדפות

ב חובה היא מסגרת שמשאירה בחירה; דיקטט הוא כפייה של מה ואיך, בלי בחירה

ג דיקטט הוא חובה קלה ונוחה יותר

מבנה ומטרה

צלילה • בין השורות

9

איזה יחס לוגי מביעה המילה 'לפיכך' בפתיחת הפסקה האחרונה?

א הוספה

ב ניגוד

ג מסקנה ותוצאה

מבנה ומטרה

צלילה • בין השורות

10

באיזה אמצעי רטורי משתמש הכותב כשהוא משווה את מסגרת החובה לשיעורי שחייה?

א אנלוגיה: כמו בשחייה, דחיפה ראשונית מובילה לגלות שמשוהו נעים ומועיל

ב שאלה רטורית

ג ציטוט של מומחה

מבנה ומטרה

צלילה • בין השורות

11

תארו את מבנה הטיעון במאמר: עמדה, נימוקים, טענת נגד, הפרכה ומסקנה. הסבירו כיצד המחברים מסייעים ללכידות הטקסט.

מבנה ומטרה

צלילה • בין השורות

12

הסבירו את ההבחנה בין 'להתנדב' ל'מה להתנדב' בפסקה השישית, וכיצד היא משמשת את הכותב להפרכת טענת הנגד.

שאלות לפי עומק • חט"ע

האם להכריח בני נוער להתנדב? (המשך)

שם:

מארגן גרפי

צלילה • בין השורות

13

מלאו את הטבלה: שלושה נימוקים שהכותב מביא בעד חובת התנדבות.

טענה	נימוק	דוגמה מהטקסט

חלק ג' - מעמקים

במעמקים תביעו עמדה, תיצרו ותחברו את הנושא לעצמכם.

העברה למקרה חדש

המעמקים • מעבר לשורות

14

על פי הפתרון שמציע הכותב, מה נועה יכולה לעשות? ומה היא יכולה לחשוב כדי לשנות את החוויה?

מקרה לבחינה: שעות חובה בעצבים

נועה, תלמידת כיתה י"א, שובצה להתנדב במחסן של עמותה, והיא מרגישה שהיא רק 'ממלאת שעות'. היא מתחילה לאחר ולהגיע בלי חשק.

שם:

האם להכריח בני נוער להתנדב? (המשך)

שיח בכיתה

המעמקים • מעבר לשורות

17

מעגל שיח

- נדב כמעט ויתר כי לא ראה שינוי, ואמא שאלה אותו: 'איך אתה יודע שאתה לא משנה, אם לא באת מספיק פעמים לראות?' מתי המשכתם במשהו בלי לראות תוצאות מיד, ומה עזר לכם להישאר?
- הטקסט המידעי אומר שמתנדבים מקבלים בחזרה לא פחות ממה שנתנו. האם זה הופך את ההתנדבות ל'עסקה'? מה ההבדל בין תשלום שמובטח מראש לבין תועלת שמגיעה תוך כדי נתינה?
- מבין חמש השאלות לפני שנרשמים (זמן, מרחק, מה אני אוהב/ת, יום היכרות, מותר להחליף), איזו הכי קשה לכם לענות עליה בכנות על עצמכם, ולמה?
- 'כן לחובה, לא לדיקטט': האם הייתם מחייבים התנדבות בבית הספר? מה חייב להיות בתכנית כזאת כדי שתרגישו שהבחירה שייכת לכם?

ייצוג חזותי

המעמקים • מעבר לשורות

18

שרטטו 'תפריט התנדבות' לבית ספר דמיוני, עם לפחות ארבע אפשרויות ומקום לסמן יום ניסיון.

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו

סמנו בכל שורה איך אתם מרגישים

עוד לא	בערך	בטוח/ה	
			אני יודע/ת לזהות את עמדת הכותב ואת התנאי שהוא מציב.
			אני יכול/ה להסביר כיצד הכותב מציג טענת נגד ומפריך אותה.
			אני יודע/ת לזהות מחברים ואת היחס הלוגי שהם מביעים.

כרטיס יציאה

יד מושטת: התנדבות שמתאימה לי • חט"ע

שם:

כיתה:

תאריך:

1. כתבו במשפט אחד את עמדת הכותב.

2. ציינו מחבר אחד מהטקסט ואת תפקידו.

3. האם ההפרכה של הכותב שכנעה אתכם? נמקו בקצרה.

כמה נהייתם מהטקסט? 1 2 3 4 5

מה אני לוקח/ת איתי מהטקסט? כתבו או ציירו

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה (המשך)

יצרה: רוית ראש בן ישי

לצלול פנימה • יד מושטת: התנדבות שמתאימה לי • חוברת תלמיד לחט"ע

